

ת"פ (חיפה) 12486-09-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד זובידאת (עציר)

ת"פ (חיפה) 12486-09-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד זובידאת מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 12486-09-24

מדינת ישראל

נגד

מוחמד זובידאת (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[27.03.2025]

כב' הנשיא, השופט אבי לוי

גזר דין

הנאשם, מוחמד זובידאת, הורשע ביום 23.12.24 - בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון - בעבירות שנכללו בכתב אישום מתוקן אשר הוגש נגדו, ואשר עניין שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"), נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), וחובת פוליסה, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התשל"ל - 1970. הסדר הטיעון לא כלל הסכמות בעניין ענישה.

עובדות כתב האישום המתוקן

בין הנאשם לבין המתלון, ריפעת טרביה, קיימת היכרות מוקדמת.

בתאריך 24.8.24, בסמוך לשעה 9:30, שהה המתלון בסמוך לעסק "פיצוחי הגליל" בסכנין, כשרכבו מסוג סקודה, חונה בסמוך לעסק. בשלב מסוים, כאשר המתלון ישב על מדרגות הצמודות לעסק, הגיע הנאשם למקום, ניגש למתלון, וביקש ממנו להסיע אותו ברכב לשוב ג'דידה מכר. המתלון סירב בתחילה ולאחר דין ודברים, הסכים להסיע את הנאשם לתחנת האוטובוס הממוקמת בהמשך הכביש.

המתלון והנאשם נכנסו לרכב, כאשר הנאשם ישב במושב הנוסע ליד המתלון, במהלך הנסיעה, שב הנאשם וביקש מהמתלון להסיע אותו לג'דידה מכר. בהגיעם לתחנת האוטובוס המוסכמת, חנה המתלון את רכבו בשולי הכביש וביקש מהנאשם לצאת מן הרכב. או אז, הוציא הנאשם מכיס מכנסיו האחורי חפץ ואיים באמצעותו על המתלון באומרו "אני אדקור אותך" ו- "אתה שווה כדור". בתגובה, הפציר המתלון בנאשם שלא ידקור אותו. בהמשך, נטל הנאשם את מפתחות הרכב ממתג ההתנעה, כיבה את הרכב ויצא ממנו כאשר הוא אוחז במפתחות, זאת בעוד המתלון יושב במושב הנהג. הנאשם ניגש לדלת הנהג, פתח את הדלת, הוציא את המתלון בכוח מהרכב והיכה אותו במכת אגרוף לעבר פניו ובעט בו באזור המפשעה. כתוצאה מכך נפל המתלון ארצה. בעודו שוכב על הארץ, בעט הנאשם ברכו של המתלון, עלה לרכב, התניע אותו, ונסע מהמקום, זאת למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה.

ראיות לעניין העונש

המאשימה

ב"כ המאשימה המלומד, עו"ד ראיד רחאל, הגיש תמצית מרשם פלילי ותעבורתי של הנאשם (סומן טעת/1 וטעת/2 בהתאמה); מאלו עלה כי לחובת הנאשם רשומות שתי הרשעות קודמות, שעניינן בעבירות רכוש. כמו כן, לנאשם רישום פלילי תעבורתי בגין שתי עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

ב"כ המאשימה הגיש לעיוני גזר דין בת"פ 37959-11-21, בעניינו של הנאשם. הוא ציין כי במסגרתו הושת על הנאשם מאסר על תנאי בר הפעלה, בן 10 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר "...והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופה זו עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע עליה" (סומן טעת/3).
טיעונים לעניין העונש
מאשימה

ב"כ המאשימה הגיש מסמך טיעונים לעונש בכתב (טעת/4) והוסיף על דברים אלו בעל פה. צוין כי עסקינן בנאשם הנמצא במעצר עד תום ההליכים מיום 24.8.24 בתיק דכאן.
הפרקליט המלומד עמד על מנגנון גזירת העונש בהתאם לכללי הבניית שיקול הדעת בענישה. הודגש כי עבירות הרכוש ובכלל זה עבירות השוד הפכו לתופעה נפוצה, חמורה, מדאיגה ומסוכנת, אשר גורמת לפגיעה קשה בפרטיותו של הקורבן, בכבודו וברכושו, בתחושת חוסר הביטחון האישית לו ולציבור בכלל. על כן, טען כי יש להגיב כלפי עשיית בענישה מחמירה. עוד עמדה המאשימה על נסיבות ביצוע העבירה (אשר לשיטתו מעידות על תכנון שקדם לביצועה), על הערכים המוגנים שנפגעו, והצביעה על פסיקה המתאימה לנסיבות התיק דנן. כמו כן, עמדה המאשימה על הסכנה הגלומה בנהיגה ללא רישיון וללא ביטוח, המהווה סכנה ממשית לעוברי הדרך והמשתמשים בה. על כן ולאור האמור, לדידה של המאשימה יש לשרטט מתחם ענישה הולם הנע בין 2.5 ל-4.5 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.

נוכח הודאתו של הנאשם מחד גיסא, ועברו הפלילי מאידך גיסא, עתרה המאשימה למקם את עונשו במרכז המתחם ההולם אליו עתרה, לצד הטלת עונשים נלווים. עוד נתבקשתי לצבור את עונש המאסר המותנה, לעונש שייגזר לו בתיק זה.
הגנה

ב"כ המלומד של הנאשם עו"ד פארס בריק, הגיש מצדו את טיעוני ההגנה לעניין העונש בכתב ודו"ח פעולה מיום 24.8.24 (טעה/1 ו- טעה/2 בהתאמה); על אלו הוסיף בעל פה. בקצירת האומר, צוין כי הנאשם הודה במעשיו ובכך חסך זמן שיפוטי רב. הסנגור הדגיש כי מכתב האישום המתוקן עולה כי הן השוד הן גניבת הרכב לא תוכננו מבעוד מועד, אלא לדידו דובר על אירוע חריג וספונטני. עוד צוין כי הנזק שנגרם מהאירוע אינו משמעותי, זאת משום שבסופו של יום, הרכב הוחזר והמתלונן לא נזקק לטיפול רפואי. הסנגור הפנה לפסיקה הענפה המתייחסת לעבירת השוד בציינו כי בעבירה זו קיים מנעד ענישה רחב, התלוי בנסיבות המקרה הקונקרטי. לשיטתה של ההגנה, מתחם העונש ההולם לתיק זה צריך שינוע בין 9 לבין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בעוד העונש בתוככי המתחם, לא צריך שיעלה על 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, זאת בצד מאסר על תנאי. עוד עתר הסניגור, להימנע מכל עונש כספי ממשי, ובפרט פסיקת פיזויים, ולהסתפק בהתחייבות כספית.

דבריו של הנאשם

הנאשם פנה אל בית המשפט בציינו כי עשה טעות וכי הוא יודע שעליו לשלם עליה.
דין והכרעה

מעשיו של הנאשם חמורים ומעוררי סלידה. ברור כי ביצוע של עבירת שוד, שבמסגרתה מופעלת אלימות כלפי גופו של המתלונן, מחייבת את בית המשפט בתגובה עונשית הולמת נגד מבצעה. נקל לדמיין את האימה שאחזה בגופו של המתלונן באותם הרגעים שבהם הנאשם מיאן לצאת מרכבו, שלף חפץ ואיים עליו באמצעותו באומרו: "אני אדקור אותך" ו- "אתה שווה כדור". (ע"פ 3698/20 מחאמיד נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 3.11.20); ולראייה, המתלונן פנה לנאשם והפציר בו שלא ידקור אותו. למרבה המזל, האירוע המדובר לא הסלים, דבר אשר עלול היה להוביל לתוצאות הרות אסון.

בית המשפט העליון חזר ועמד על החומרה היתרה שבעבירת השוד. מתאימים לעניין זה הדברים שנכתבו במסגרתו של ע"פ 1222/22 מדינת ישראל נ' נאצר, ניתן ביום 23.6.22:

"חומרתי של עבירת השוד נעוצה בפגיעה בכבודו, גופו וקניינו של הקרבן, לצד פגיעה בתחושת הביטחון הציבורית, אשר רווחתו מתערערת משסכנת השוד אורבת לכל. בשל החומרה האמורה, מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירת שוד כוללת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח, זאת גם במקרים בהם מדובר בעבירה חד פעמית שבוצעה באופן "ספונטאני" ואשר לא מתלווה לה פגיעה פיזית משמעותית בקרבן השוד".

ככלל, עת נפנים לבצע את מלאכת הענישה, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול הדעת השיפוטי, הוא עקרון ההלימה. משמע, שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמר יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, מתוך התחשבות בערך חברתי בו פגע המעשה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. מכאן, לאחר קביעת המתחם, וככל שבית המשפט לא מצא לכונן לסטות הימנו מטעמים של שיקום או של הגנה על הציבור, ייקבע עונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבותיו האישיות ולנתונים נוספים, הללו שאינם קשורים בביצוע העבירה.

אומר מיד, אין למעשה מחלוקת בין הצדדים על כך שמדובר באירוע אחד הכולל מסכת עובדתית אחת. המעשים נעשו בעת אחת, בסמיכות וב"קשר הדוק" זה לזה. הנאשם איים על המתלונן, נטל את מפתחות הרכב ממתג ההתנעה, לקח את מפתחות הרכב, הוציא את המתלונן בכוח מרכבו, הכה אותו, נכנס לרכב ונסע כאשר הוא יודע כי אינו מחזיק ברישיון נהיגה או בפוליסה. (ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ברק-ארז, ניתן ביום 29.10.14; 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל ניתן ביום 30.7.13); לפיכך וכמצוות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, ייקבע להלן מתחם הולם יחיד לאירוע כולו ויושת עונש כולל לכל העבירות באותו אירוע.

בכל הנוגע לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של הנאשם, הרי שהדברים ברורים. מעשיו פגעו בשלום הציבור, כבוד האדם, זכותו על גופו וקניינו. כן, פגעו מעשיו בזכותו של המתלונן לנהל את שגרת חייו ובתחושת הביטחון האישי והציבורי של המתלונן. מידת הפגיעה בערכים אלו היא ממשית.

מכאן, על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות שעניינן שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. כאן המקום לציין, כי:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו [...]" (ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 6.2.14)

כן, יפים לעניין זה גם דבריו של כב' השופט אלרון בע"פ 7908/09 חסן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 9.2.20:

"עבירות שוד דינן מאסר בפועל, והטעמים לכך ברורים - הצורך בהרתעה ובגמול, לרבות בהרחקת העבריין מן המחברה לתקופה מתאימה; ויש מן השודדים הנענשים בשנות מאסר ארוכות..."

כמו כן, בל לנו לשכוח, כי מדיניות הענישה אינה חזות הכול, אלא שזו מהווה אך אחד מן השיקולים המשמשים בידי בית המשפט בקביעת מתחם העונש (ראו למשל: ע"פ 9954/17 זילברשטיין נ' מדינת ישראל, פסקה 9, ניתן ביום 22.4.18).

ראו למשל: ע"פ 3698/20 מחאמיד נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 3.11.20, במסגרתו הושתו 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל (בעניין זה הורשע המערער בנוסף גם בעבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה); ע"פ 261/20 שמאילוב נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 12.7.20, במסגרתו הושתו 34 חודשי מאסר לריצוי בפועל (הכוללים הפעלת תנאי של 9 חודשים שחציו במצטבר); ע"פ 6056/18 אדרי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 16.6.19, במסגרתו הושתו 38 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 5859/15 בנאת ואח' נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 16.3.16, במסגרתו הושתו 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 4125/14 חרב נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 6.1.15, במסגרתו הושתו 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין עבירה של ניסיון לשוד.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה סעיף 40(ט) לחוק. אומנם, בענייננו, הנאשם לא תכנן את העבירות מראש. עם זאת, בשלב מסוים בעוד שהמתלונן מסרב להסיעו, שלף הנאשם חפץ באמצעותו איים על המתלונן. יש לציין כי הנאשם הצטייד בחפץ זה מבעוד מועד ולמרבה הצער עשה בו בסופו של יום שימוש. הנזק אשר נגרם כלל את הכאתו של המתלונן כפי שפורט. ברי כי מעשים מסוג זה גרמו גם פגיעה בנפשו של קורבן העבירה. לצד אלו נגרם גם נזק רכושי, שכן רכבו של המתלונן נשלל ממנו (גם אם לבסוף הוחזר). למרבה המזל, אירוע זה לא הסלים אף יותר.

עוד אזכיר כי הנאשם, אשר מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, נהג על הרכב שנטל מידי המתלונן, זאת ללא רישיון נהיגה וללא פוליסה תקפה, ובכך סיכן את כלל משתמשי הדרך. הנאשם הבין את שהוא עושה, ואת הפסול במעשיו, הוא יכול היה וצריך היה להימנע מעשייתם.

לאור כל המקובץ, מצאתי לנכון לקבוע מתחם ענישה הולם הנע בין 20 לבין 40 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה סעיף 40(יא) לחוק. יש לזקוף לזכותו של הנאשם את החיסכון בזמן שיפוטי יקר, הנגזר מהודאתו ומנטילת האחריות שביצע. ברי, כי עונש מאסר ממושך יפגע בנאשם. לצד זאת, כפי שפורט, לחובת הנאשם עבר פלילי בעבירות שעניינן רכוש ונהיגה ללא רישיון, ודומה כי ביצוען של אלו לא הרתיעו אותו מלבצע את העבירות בנדון דידן. בהקשר זה אזכיר כי עונש מאסר בר הפעלה עומד לחובתו בגין ביצוע המעשים בתיק דנן. בענייניו של הנאשם לא הוגש תסקיר לעניין העונש וכנגזרת מכך, אין בנמצא המלצה שיקומית בענייניו של הנאשם.

סוף דבר

משאלה הם פני הדברים, מצאתי לנכון להשית על הנאשם עונשים כדלקמן:

1. 25 חודשי מאסר לריצוי בפועל.
2. עונש המאסר המותנה בן 10 חודשים התלוי ועומד נגדו מכוח ת"פ 37959-11-21 מופעל בזאת ויצטבר במלואו לעונש המוטל כאן. יוצא אפוא כי על הנאשם לרצות 35 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בתיק דכאן.
3. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירת פשע שיש בה יסוד של אלימות.
4. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירת רכוש.
5. פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון למשך שנה מיום שחרורו מן המאסר.
6. פיצויים בסך 2,000 ₪ לטובת נפגע העבירה אשר ישולמו בשני תשלומים חודשיים שווים החל ביום 1.5.25 ויועברו לנפגע העבירה לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה למזכירות. אי תשלום אחד מן התשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

זכות ערעור כחוק

ניתן היום, כ"ז אדר תשפ"ה, 27 מרץ 2025, במעמד הצדדים.